

FRÅN KUNGAMAKT TILL FOLKSTYRE

INTRODUKTION

Från kungamakt till folkstyre är ett pedagogiskt material om Sveriges riksdag under 500 år. Det lyfter frågor om händelser och förändringsprocesser, källor och historiebruk. Eleverna ges möjlighet att reflektera kring demokratiska värden och olika samhällsfrågor då och nu.

Materialet riktar sig till årskurs 4–6. Det har tagits fram med anledning av att Sveriges riksdag 2023 uppmärksammar hur vårt styrelseskick och riksdagens arbetsformer utvecklats under 500 år. Från riksmötet i Strängnäs 1523 till dagens moderna parlament.

Det pedagogiska materialet består av tio övningar. Till övningarna finns instuderingsmaterial, såsom en tidslinje, kort med övningar, filmer, bilder och texter. De ska hjälpa eleverna att göra övningen. Övningarna och instuderingsmaterialet finns att ladda ner från riksdagens webbplats www.riksdagen.se. Du väljer själv de övningar som du tycker passar din undervisning och dina elever bäst.

Studiematerialets koppling till skolans styrdokument, årskurs 4-6

Läroplan för grundskolan (Lgr 22)

Undervisningen i ämnet historia ska ge eleverna förutsättningar att utveckla

- kunskaper om händelser, aktörer och förändringsprocesser under olika tidsperioder samt om historiska begrepp och långa historiska linjer
- förmåga att ställa frågor till historiska källor samt att tolka, kritiskt granska och värdera dessa, och
- förmåga att reflektera över hur historia kan brukas i olika sammanhang och för olika syften.

Undervisningen i ämnet samhällskunskap ska ge eleverna förutsättningar att utveckla

- kunskaper om demokratiska värden och beslutsprocesser samt om mänskliga rättigheter, kunskaper om sociala, ekonomiska, politiska, rättsliga och mediala förhållanden och strukturer i samhället, och
- förmåga att analysera samhällsfrågor ur olika perspektiv och kritiskt granska hur de framställs i olika källor.

Övning 1

Introduktion: Demokratin står aldrig stilla? Vad betyder det?

Syfte: Introduktion till ämnet, skapa en gemensam bild i klassen

Antal: Helklass och två och två

Material: Film som ger en kort introduktion till ämnet Riksdagen under 500 år och berättar om riksdagsarbetet från 1500-talet till i dag. <https://www.youtube.com/watch?v=xE7fZtsYreE>

Upplägg: Fundera över begreppet *Demokratin står aldrig stilla*. Vad betyder det? Titta tillsammans på filmen och reflektera tillsammans. Vad betyder demokrati? Hur tror ni att det var förr? Vad kommer att hända i framtiden? Låt eleverna diskutera två och två och lyft därefter diskussionen i hela klassen.

Övning 2

Introduktion: Riksdagen och demokratin

Syfte: Introduktion, skapa förståelse för hur det demokratiska systemet fungerar i Sverige

Antal: Helklass

Material: Filmen *Demokrati pågår – Riksdagen och demokratin* <https://youtu.be/7XIsAR-pXE0>

Upplägg: Hur funkar det demokratiska systemet i Sverige i dag? Vad gör riksdagen? Vad gör regeringen? Titta tillsammans på filmen *Demokrati pågår – Riksdagen och demokratin*. Den ger en översiktlig bild av hur det demokratiska systemet fungerar i Sverige i dag. Filmen innehåller begrepp som kan behöva förklaras för eleverna. Ett tips är att pausa filmen och förklarar för eleverna innan ni tittar vidare. Alternativt kan du be eleverna att själva skriva ned ord som de inte känner igen. Efter filmen kan eleverna diskutera orden med varandra eller i helklass.

Övning 3

Vad betyder orden och uttrycken?

Syfte: Introduktion, skapa en gemensam bild i klassen

Antal: Helklass och mindre grupper

Material: Lista med begrepp

Upplägg: Börja med att reda ut ett antal ord som är betydelsefulla för arbetet med materialet. Beroende på vilken uppgift ni sedan väljer behöver ord och uttryck förklaras.

Ord och uttryck: burskap, demokrati, riksdag, regering, självständig stat, riksmöte, ståndssamhälle, ständsriksdag, reformation, statschef, statsråd, utskott, regeringsformen, statsapparat, skatt, riksråd, rikssal, majoritet, minoritet, envælde, monarki, parlamentarism, offentlig, grundlag, tryckfrihet, offentlighetsprincip, domstol, departement, socken, ting, kommun, region, rösträtt, reform, självstyre, korruption, värnplikt, politik, ämbete, arbetsmarknad, tull, rättsstat, skolplikt, religiöst samfund, representera, riksdagsordning, formellt, mandatperiod, kröning, heraldik,

Övning 4

Hur länge sedan är 500 år?

Syfte: Introduktion, skapa förståelse för tidsperspektivet

Antal: Helklass

Upplägg: För cirka 500 år sedan hölls en av de första riksdagarna i Sverige. Fundera tillsammans över vem som är den äldsta person ni träffat. Kanske kan det vara en mormor eller farfar. Vilket år föddes personen? Om han eller hon hade en mormor eller farfar, ungefär vilket år föddes den personen? Låt varje elev representera en mormor och se hur många mormödrar som behövs för att komma till 1500-talet. Låt eleverna stå på en rad och räkna gemensamt tillbaka i tiden.

Reflektera därefter tillsammans. Känns 500 år långt bort eller nära i tiden?

Vad kan mer ha förändrats under denna tid? Använd tidslinjen och pricka av och kommentera andra händelser längs med elevernas tidslinje.

Övning 5

Tidslinjen

Syfte: Reflektera kring händelser och förändringsprocesser under olika tidsperioder

Antal: Helklass och mindre grupper

Material: Tidslinjen och sju frågekort

Upplägg: Arbeta med frågekorten som hör ihop med tidslinjen. Grupperna kan antingen arbeta med olika kort eller med samma. Leta upp händelsen på tidslinjen och svara på frågorna på kortet. Vad var det som hände? På tidslinjen finns det olika *Visste du att-faktarutor* som kan hjälpa eleverna i deras arbete. Du som lärare kan också skriva egna frågor till tidslinjen och använda de tomma korten som finns på riksdagens webbplats.

Reflektera därefter tillsammans: Hur hänger händelserna ihop med i dag? Vad är likt och vad är annorlunda?

Händelser

1523 Vad var det som hände? Vad är Gustav Vasa känd för i dag? Vad finns det i dagens samhälle som heter något med Vasa? Hur hänger det ihop med Gustav Vasa?

1634 Vad var det som hände? Vad tycker ni om att kungahuset, riksdagen och regeringen och många andra funktioner med makt är placerade i Stockholm? Skulle ni vilja att det var på ett annat sätt? Varför?

1719 Vad var det som hände? Om ni hade all makt och kunde förändra något i Sverige i dag, vad skulle ni förändra och varför?

1766 Vad var det som hände? Vad tycker ni om att man i dag kan säga eller skriva vad man vill? Vilka fördelar respektive nackdelar finns det med det?

1842, 1950 och 1962 Vad var det som hände? Hur hänger händelserna ihop? Vad hade ni gjort om skolan inte fanns? Hur hade det påverkat ert liv?

1854 och 1878 Vad var det som hände? Hur hänger dessa två händelser ihop? Vilka problem skulle uppstå om det var olika tider på olika platser i Sverige i dag?

1865 Vad var det som hände? Vilka var det som fick rösta då? I dag får alla över 18 år rösta i Sverige. Tycker ni att barn under 18 år ska få rösta? Varför/varför inte?

Övning 6

Ständsriksdagen

Syfte: Diskutera och synliggöra likheter och skillnader i levnadsvillkor mellan olika grupper i ståndssamhället

Antal: Mindre grupper

Material: Kort och bilder

För 500 år sedan hölls en av de första riksdagarna i Sverige. Det var en ständsriksdag, och den såg annorlunda ut än dagens riksdag. Då deltog representanter från de olika stånden, det vill säga adel, präster, borgare och bönder. Det var de fyra grupperna och kungen som då hade makt att bestämma över Sverige. I dag väljer svenska folket själva vilka som ska sitta i riksdagen och fatta beslut.

Upplägg: Låt eleverna arbeta med kort som berättar om de olika grupperna i ständsriksdagen. Låt dem fundera över: Vilka var de olika stånden? Vilka representerade de? Vad skiljer dem åt? Vilka grupper stod utanför stånden och vad innebar det? Vilka frågor tror ni att de olika stånden var viktiga?

Jämför med i dag. Titta på den historiska målningen som visar de olika stånden i ständsriksdagen och jämför den med ett fotografi av riksdagsledamöterna i dag. Vad finns i bilderna? Vad är olika och vad är likt? Låt gärna eleverna titta på bilderna först utan att berätta vad den historiska bilden symboliserar.

Bilder:

"Det fyra stånden." En skämtsamt teckning som visar riksdagen i Sverige på 1700-talet. Sverige symboliseras av en ko. Adelsmannen rider på kon. Prästen mjölkar den och borgaren leder. Bonden hänger i svansen. Okänd konstnär. Målad i slutet av 1700-talet eller början av 1800-talet.

Introduktion av nya riksdagsledamöter i kammaren i riksdagshuset i Stockholm år 2022. Fotograf: Melker Dahlstrand, Riksdagsförvaltningen

Övning 7

Bildanalys – vad berättar bilden om historien?

Syfte: Reflektera över vad historiska bilder kan berätta om det förflutna

Antal: Helklass och mindre grupper

Material: Olika historiska bilder

Upplägg: Eleverna ska i mindre grupper arbeta med olika bilder. Låt dem beskriva bilden tillsammans i gruppen. Vad är det första ni tänker på när ni ser bilden? Var i bilden fastnar er blick? Vilka detaljer finns i bilden? Hur avbildas motivet? Vad tror ni konstnären vill berätta?

Låt eleverna visa sina bilder och berätta för varandra vad de har kommit fram till. Finns det någon gemensam nämnare bland de bilderna eller hur grupperna diskuterat?

Reflektera källkritiskt tillsammans. Hur kan man använda bilden för att förstå hur det var förr? Vad kan den berätta? Vad kan den inte berätta? Låt gärna eleverna reflektera kring vilket år målningen föreställer och när den är skapad. Vilka problem kan uppstå när konstnären avbildar ett motiv som personen inte sett med egna ögon? Vilka fler källor skulle ni behöva för att få en bättre förståelse för hur det var förr?

Bilder:

"Avskedstalet 1560" Gustav Vasa talar till riksdagen 16 juni 1560

Konstnär: Johan Gustaf Sandberg. Målningen är gjord på 1830-talet.

Gustaf III öppnar riksdagen år 1789 i rikssalen på Stockholms slott

Konstnär: Luis Jean Desprez.

Stockholmsvy från 1700-talet

Konstnär: Elias Martin.

Den sista ståndsriksdagens avslutning på Gustav Adolfs torg 1866

Konstnär: O Andersson.

Gustav Vasa i Stockholm 1525

Okänd konstnär, okänt år.

Gustav Vasas intåg i Stockholm 1523

Konstnär: Gustav Johan Sandberg. Målningen är gjord på 1800-talet.

Kungens avsked av ståndsriksdagen i rikssalen 1866

Konstnär: Gustave Janet.

Riksdagen i Västerås 1527

Okänd konstnär. Bilden är från en skolplansch ur serien Svenska historien i bilder från 1867.

Riksdagen i Västerås 1527

Konstnär: Elias Martin. Målad någon gång under 1700- eller 1800-talet.

Utsikt över Stockholm till drottning Kristinas kröning 1650

Konstnär: Wolfgang Hartmann.

Övning 8

Symboljakt i riksdagen

Syfte: Bli bekant med Riksdagshuset och reflektera över symboler och historiebruk samt hur de kan användas i olika sammanhang

Antal: Två och två

Material: Nio bilder på interiörer i Riksdagshuset samt den digitala rundturen
Upplev riksdagen: <https://www.riksdagen.se/sv/upplev/>

Upplägg: Dela ut bilderna och låt eleverna få hitta de olika motiven i Riksdagshuset genom att skrolla i den digitala rundturen *Upplev riksdagen*.

Samtliga motiv finns i de stilla partierna där det går att titta runt. Ibland kan man dock få titta runt både högt och lågt, zooma etc.

Eleverna ska två och två fundera över följande:

1. Vad föreställer bilden? Beskriv motivet med egna ord. Vilket material? Vilka färger? Vilka symboler finns i bilden?
 2. Var i Riksdagshuset är bilden hämtad? Titta runt genom att skrolla i rundturen *Upplev riksdagen*.
 3. Vad finns runt omkring i rummet där bilden är hämtad? Beskriv platsen med egna ord. Varför tror ni att den finns just på den platsen? Varför är den placerad just där?
- Plats och bild

Trapphallen

Tre kronor i vit marmor. Sitter på väggen, rätt högt upp. Tre kronor är Sveriges heraldiska nationalsymbol.

Äpple, skalbagge och eklöv i grå marmor.

Äpplet symboliserar kunskapens frukt.

Skalbaggen är en symbol för liv och återfödelse och själens odödlighet. Eklöv har använts som hedersmärke i Sverige och varit viktiga för den svenska kungen och armen då man förr tillverkade krigsskepp av ekar.

Andra kammarsalen

Målningar från Sveriges historia av Axel Törneman.

"Torgny Lagman inför Olof Skötkonung"

https://sv.wikipedia.org/wiki/Torgny_lagman

Torgny lagman ska ha varit lagman i Tiundaland cirka år 1000. Enligt Snorre Sturlasson skall Olof Skötkonung vid Uppsalatinget 1018 förespråka att erövra Norge. Men han fick genast bönderna, ledda av Torgny lagman, emot sig. Torgny tvingade kungen sluta fred med norske kungen Olof Haraldsson. Historien om honom är sannolikt påhittad av Snorre. Berättelsen har använts för att stärka böndernas maktförhållande gentemot kungen. Torgny blev popularitet som historisk symbol i liberala kretsar under 1800-talet.

"Engelbrekt vid Arboga riksdag" Arboga möte hölls 1435 för att diskutera och besluta om Sveriges framtid och ledde till att Engelbrekt utnämndes till rikshövitsman. Mötet hölls efter att det året innan hade utbrutit uppror i Bergslagen under ledning av Engelbrekt. Upproret spred sig snabbt över hela landet och även till det danska Halland. Mötet har kallats Sveriges första riksdag och 1935 firade Sveriges riksdag 500-årsjubileum med utgångspunkt från mötet. Det har ifrågasatts om det kan definieras som en riksdag eftersom det bara fanns representation från tre ständer, adeln, prästerna och borgarna. Bönderna var inte representerade.

Detalj från taklanterninen där det kommer in dagsljus. Det kan möjligtvis föreställa stiliserade blommor eller växter i jugendstil.

Finansutskottet

Tre kronor i trä. Sitter på väggen. Tre kronor är Sveriges heraldiska nationalsymbol.

Kammaren

Stora riksvapnet. Sitter på talarstolen.

Symbolen har funnits sedan medeltiden.

Skölden innehåller olika delar som representerar Sverige, Bjälboätten, Vasaätten och den nuvarande kungaätten Bernadotte. Det innehåller Pontecorvos stadsvapen, en Napoleonörn samt Karlavagnen. Kungakronan ovanpå skölden visar att Sverige är ett kungarike.

Utformat av Ingegerd Råman och Per B Sundberg.

Valurna. Den behållare där riksdagsledamöterna lägger sina röster när det är en sluten omröstning. Mönstret kan tolkas som en stiliserad landskapskarta med land, vatten och vägar förenade av en bro, som ett symboliskt tecken på överenskommelse. Ett äpple på urnans lock symboliserar kunskapens frukt. Konstnär: K. G. Nilsson.

Väv "Minnet av ett landskap". Väven består av 200 olika gråa nyanser av handfärgat lin från Sveriges alla landskap. Konstnär: Elisabet Hasselberg Olsson.

Övning 9

Fördjupning: Maktens avtryck på er ort

Syfte: Reflektera över historiebruk på offentliga platser, till exempel i gatunamn och minnesmärken

Antal: Helklass och mindre grupper

Material: Nutida karta över platsen eller staden där ni bor alternativt en större stad i närheten

Upplägg: Låt eleverna arbeta i små grupper och titta på en karta över staden där ni bor alternativt en stad i närheten. Reflektera tillsammans.

1. Vad heter gator och torg? Vad heter parker och skolor? Vem eller vad är de uppkallade efter? Gör en lista med alla namn ni ser.
2. Vilken typ av namn är det? Kategorisera namnen i olika kategorier, exempelvis platser uppkallade efter personer, platser, händelser, naturfenomen, riktningar etc. Följande moment kan gärna göras i helklass på tavla eller smartboard.
3. Vilken typ av personer eller händelser förekommer på listan? Varför är platserna uppkallade just efter dessa personer eller händelser?
4. Är det några av personerna som har haft en maktställning, det vill säga på något sätt bestämt över andra människor?
5. Rita tillsammans i gruppen en ny karta och kom på egna namn på platserna. Vad tycker ni att platserna ska heta och varför?

Övning 10

Fördjupning: Om ni var barn för 100 eller 500 år sedan

Syfte: Upptäcka och reflektera över likheter och skillnader mellan då och nu, arbeta med informationssökning, källanvändning och källkritik

Antal: Helklass

Material: Lokalhistoriska böcker, digitaltmuseum.se, ert lokala arkiv, museum eller bibliotek

Upplägg: Hur såg livet ut för barnen förr på platsen där ni bor i dag? Ni kan välja att

fokusera på någon gång mellan 100 och 500 år tillbaka i tiden. Hur levde barnen? Hur bodde de? Vad åt de? Vad gjorde de på dagarna? Vad gjorde föräldrarna? Vilka olika samhällsgrupper fanns det? Låt gärna eleverna själva komma på frågor som de är intresserade av.

Försök hitta olika källor som kan berätta mer. Sök efter historiska bilder på webben, titta i lokalhistoriska böcker eller besök ert lokala arkiv, museum eller bibliotek för att ta reda på mer.

Fundera tillsammans. Om någon skulle titta på vårt samhälle om 100 eller 500 år, hur skulle de kunna veta något om oss? Vilka källor tror ni finns kvar om 100 respektive 500 år? Vilken bild tror ni att källorna skulle ge av oss och vår tid?

Kort med övningar

Övning 6 – Ständsriksdagen

Introduktion av nya riksdagsledamöter i kammaren i riksdagshuset i Stockholm år 2022. Fotograf: Melker Dahlstrand, Riksdagsförvaltningen.

Ständsriksdagen bestod från medeltiden och långt in på 1800-talet av fyra grupper som befolkningen delades in i. De kallades de fyra stånden och de var adel, präster, borgare och bönder. Utanför stånden stod kungen. Han hade mest makt och kunde själv bestämma i många frågor.

Stora delar av befolkningen deltog inte i ständsriksdagen. De hade ingen makt över politiken i Sverige. De som stod utanför var de obesuttna, såsom torpare, statare och tjänstehjon. De var fattiga och ägde inte någon mark. De fick bostad och ibland pengar genom att arbeta för bönder eller godsägare som hade mark.

Utanför fanns också icke adliga läkare, officerare och många statstjänstemän. Samt alla kvinnor – vilket var halva Sveriges befolkning.

Om ni hade levt under den här tiden hade ni tillhört samma stånd eller samhällsgrupp som era föräldrar.

SVERIGES
RIKSDAG

Adel

Adeln var mäktigast och rikast. Adelsman blev man genom att göra tjänster åt kungen. Exempelvis följa med honom i krig. Den adlade fick ett adelsvapen och ibland ett nytt namn. Många hade mycket pengar och stora gårdar. Vissa fungerade som rådgivare till kungen.

Adeln behövde inte betala alla skatter som övriga befolkningen. De tog däremot skatt från bönderna som brukade jorden de ägde.

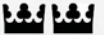
Adeln var cirka 0,5 procent av hela befolkningen. Ungefär 500 adelsmän brukade vara med när riksdagen samlades.

SVERIGES
RIKSDAG

Präster

Kyrkan var betydelsefull för människorna. Prästerna hade därför mycket att säga till om. Prästståndet bestod av alla biskoparna och av ett antal präster som valts ut av andra präster runt om i Sverige.

De behövde inte betala alla skatter själva eftersom de tog ut skatter från bönderna. Prästeståndet utgjorde cirka 1 procent av Sveriges befolkning. De skickade tillsammans drygt 50 ledamöter till riksdagen.

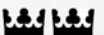
SVERIGES
RIKSDAG

Borgare

Från början betydde borgare att man bodde i en stad. Dock var inte alla innevånare i staden borgare.

För att räknas till borgerskapet var man tvungen att ha en näringsverksamhet eller ett yrke. Vanliga yrken var skomakare, smed och bagare. Borgarna kunde också köpa och sälja varor. Man fick bara ha yrket om man blev godkänd genom ett så kallat burskap. Utan burskap fick man inte delta i riksdagen. De borgare som hade hantverksyrken var indelade i olika skrån beroende på vad de arbetade med.

Borgarna behövde betala skatt och hjälpa till att försvara staden mot fiender och mot bränder. Cirka 2 procent av befolkningen var borgare och de hade ungefär 100 ledamöten i riksdagen.

SVERIGES
RIKSDAG

Bönder

Majoriteten av människorna var bönder och levde på landet. De var en viktig grupp i och med att de odlade mat och födde upp djur som de andra stånden behövde. Bönderna betalade skatt i både pengar och varor.

Vissa ägde sin egen jord medan andra brukade adelns eller kungens jord. De behövde då betala skatt till den som ägde jorden. Det var bara bönder som ägde sin egen jord som fick rösta och kunde väljas till riksdagen. Ungefär 95 procent av befolkningen var bönder. Bönderna hade 150 ledamöter i riksdagen.

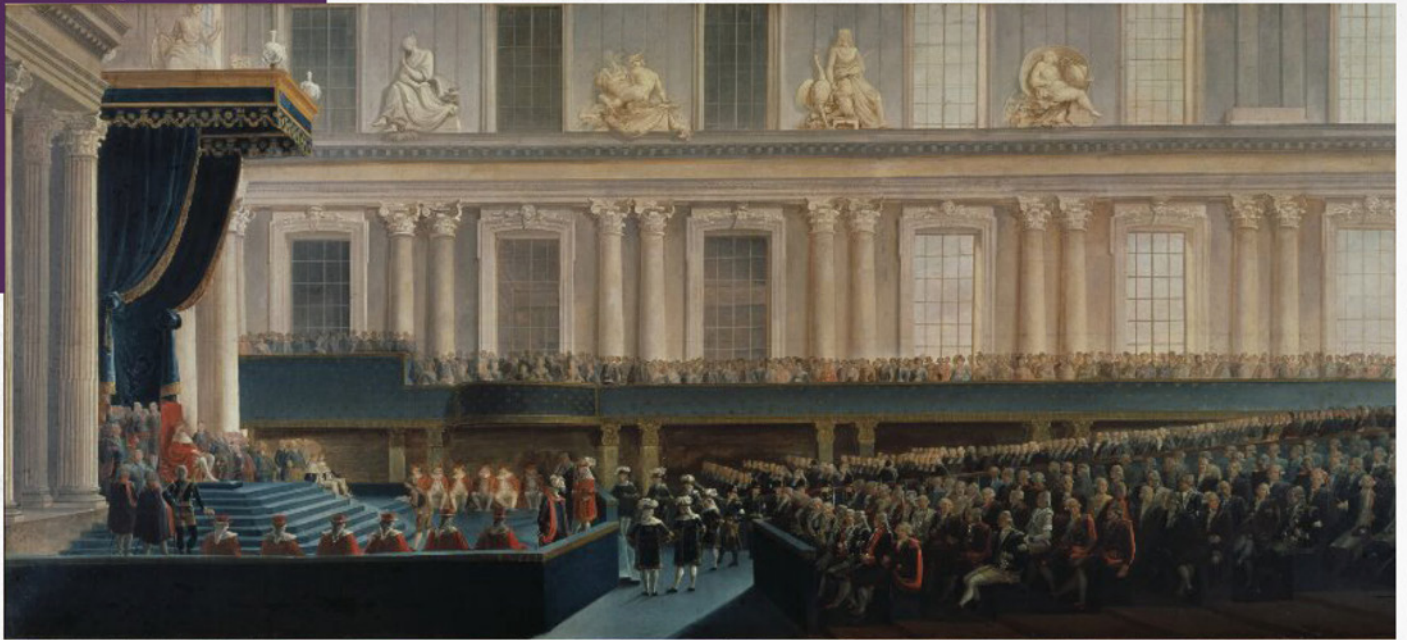
SVERIGES
RIKSDAG

Övning 7 – Bildanalys

"Avskedstalet 1560"
Gustav Vasa talar
till riksdagen 16 juni
1560.
Konstnär: Johan
Gustaf Sandberg.
Målningen är gjord på
1830-talet.

Övning 7 – Bildanalys

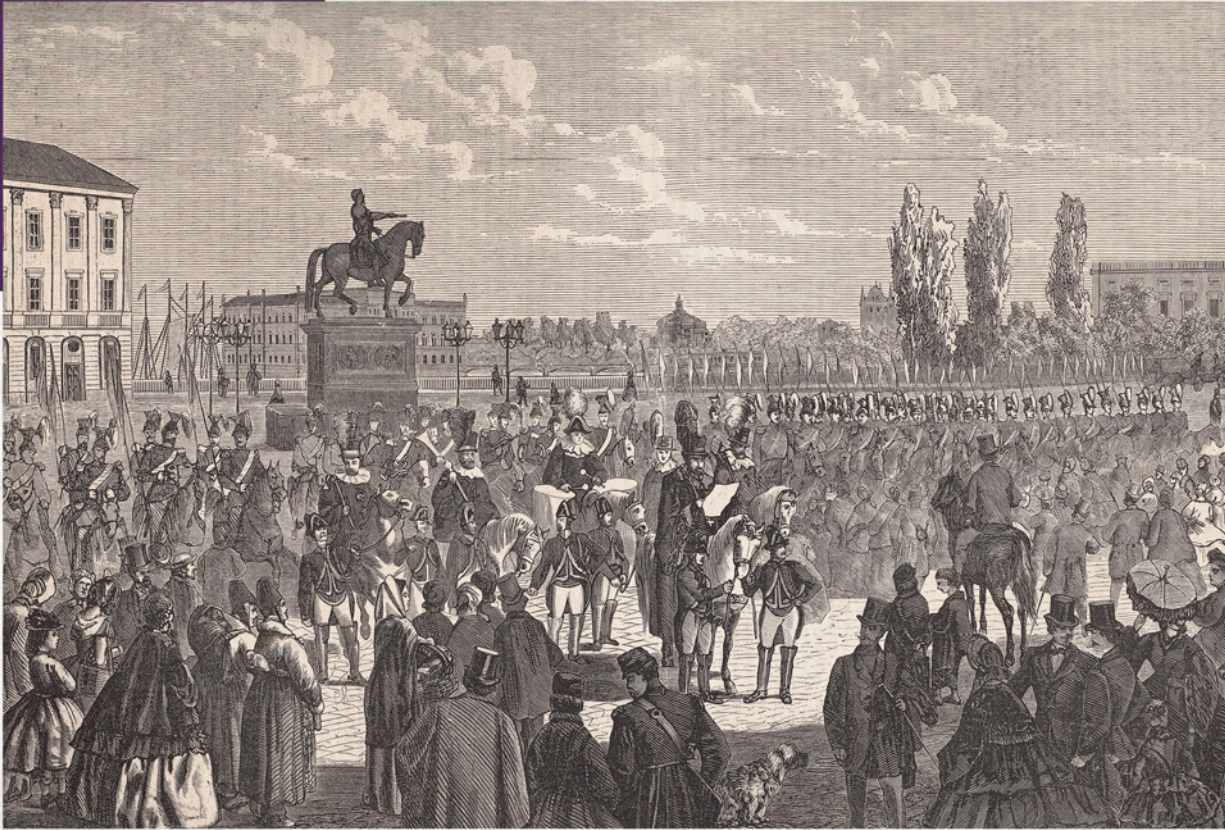

Gustaf III öppnar riksdagen
år 1789 i rikssalen på
Stockholms slott.
Konstnär: Luis Jean Desprez.

Övning 7 – Bildanalys

Stockholmsvy från
1700-talet.
Konstnär: Elias Martin.

Den sista
ståndsriksdagens
avslutning på Gustav
Adolfs torg 1866.
Konstnär: O Andersson.

1523

- Vad var det som hände?
- Vad är Gustav Vasa känd för i dag?
- Vad finns det i dagens samhälle som heter något med Vasa?
- Hur hänger det ihop med Gustav Vasa?

Övning 7 – Bildanalys

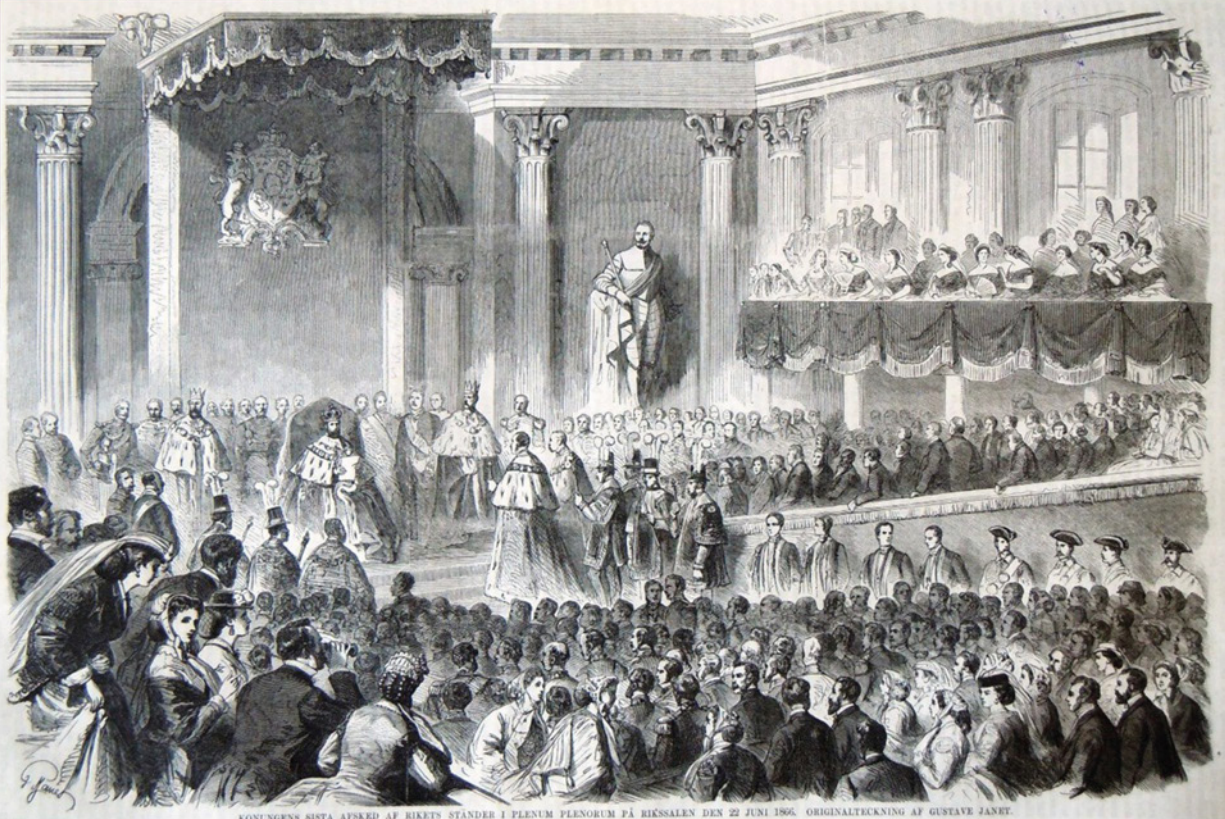
Gustav Vasa i Stockholm 1523.
Okänd konstnär; okänt år.

Övning 7 – Bildanalys

Gustav Vasas intåg
i Stockholm 1523.
Konstnär: Gustav
Johan Sandberg.
Målningen är gjord på
1800-talet.

Övning 7 – Bildanalys

Kungens avsked av ständsriksdagen i rikssalen 1866. Konstnär: Gustave Janet.

Övning 7 – Bildanalys

RIKSDAGEN I WESTERÅS. 1527.

Riksdagen i Västerås 1527. Okänd konstnär. Bilden är från en skolplansch ur serien Svenska historien i bilder från 1867.

Övning 7 – Bildanalys

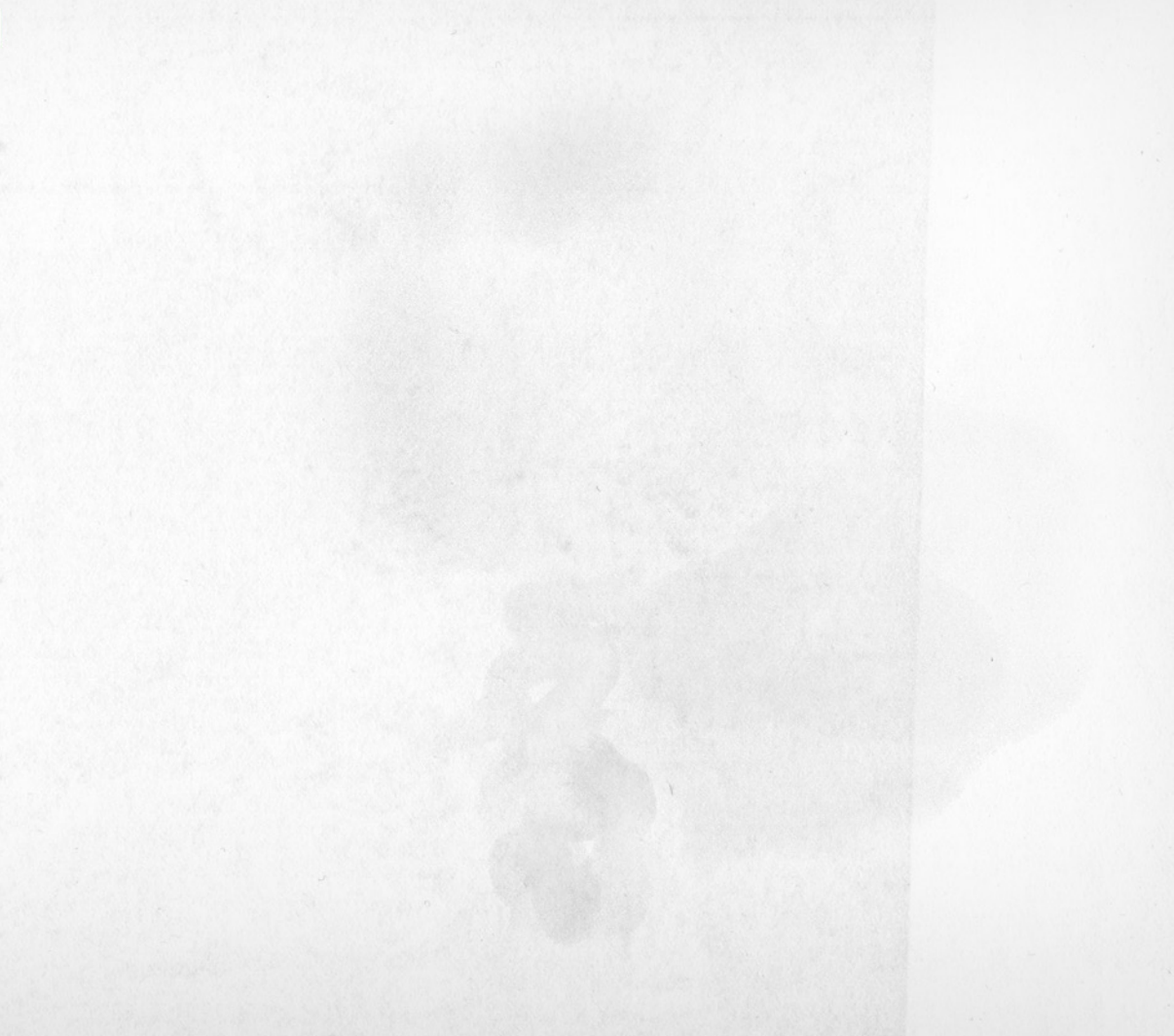

Riksdagen i Västerås
1527.
Konstnär: Elias Martin.
Målad någon gång
under 1700- eller
1800-talet.

Övning 7 – Bildanalys

Utsikt öfver Stockholm
till drottning Kristinas
kröning 1650.
Konstnär: Wolfgang
Hartmann.

1634

- Vad var det som hände?
- Vad tycker ni om att kungahuset, riksdagen och regeringen och många andra funktioner med makt är placerade i Stockholm?
- Skulle ni vilja att det var på ett annat sätt? Varför?

SVERIGES
RIKSDAG

1719

- Vad var det som hände?
- Om ni hade all makt och kunde förändra något i Sverige i dag, vad skulle ni förändra och varför?

SVERIGES
RIKSDAG

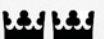
1766

- Vad var det som hände?
- Vad tycker ni om att man i dag kan säga eller skriva vad man vill?
- Vilka fördelar respektive nackdelar finns det med det?

SVERIGES
RIKSDAG

1842, 1950 & 1962

- Vad var det som hände?
- Hur hänger händelserna ihop?
- Vad hade ni gjort om skolan inte fanns?
- Hur hade det påverkat ert liv?

SVERIGES
RIKSDAG

1854 & 1878

- Vad var det som hände?
- Hur hänger dessa två händelser ihop?
- Vilka problem skulle uppstå om det var olika tider på olika platser i Sverige i dag?

SVERIGES
RIKSDAG

1865

- Vad var det som hände?
- Vilka var det som fick rösta då?
- I dag får alla över 18 år och som är svenska medborgare rösta i Sverige.
- Tycker ni att barn under 18 år ska få rösta?
Varför/varför inte?

SVERIGES
RIKSDAG

"Det fyra stånden." En skämtsamt teckning som visar riksdagen i Sverige på 1700-talet. Sverige symboliseras av en ko. Adelsmannen rider på kon. Prästen mjölkar den och borgaren leder. Bonden hänger i svansen. Okänd konstnär. Målad i slutet av 1700-talet eller början av 1800-talet.

1.

2.

3.

4.

5.

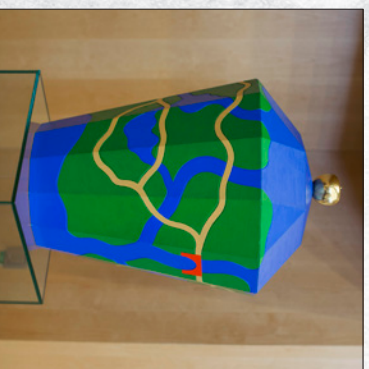
6.

7.

8.

9.

1. Vad föreställer bilden? Beskriv motivet med egna ord.
Vilket material? Vilka färger? Vilka symboler finns i bilden?
2. Var i Riksdagshuset är bilden hämtad? Titta runt genom att skrolla i rundturen Upplev riksdagen.
3. Vad finns runt omkring i rummet där bilden är hämtad? Beskriv platsen med egna ord. Varför tror ni att den finns just på den platsen? Varför är den placerad just där?